NYHETER

Bombad historisk by i Ukraina tackar Lions i Nossebro för stöd

PUBLICERAD: 10:00

Tobias Malmberg
tobias.malmberg@nlt.se

Dela Sparad

Sofia Hoas, ordförande i föreningen Svenskbyborna. Foto: Foto: Eva Klint Langland

Sedan kriget i Ukraina startade har Gammalsvenskby bombats sönder av Ryssland. Lions Club Nossebro har under dessa år stöttat samhället med insamlade medel.

Nu tackas man för hjälpen av föreningen Svenskbyborna.

– Byn har en otrolig historia och en koppling till Sverige sedan 1700-talet. Risken är att allt det dör bort, säger Jan Därnemyr, kassör i Lions.

Stödet till Ukraina bedrevs redan innan kriget. Pengarna har man bland annat fått in via loppmarknaden i Grästorp och julmarknaden på Fontäntorget i Nossebro och granförsäljningen där.

– Sedan kriget började har vi sammanlagt skänkt 200 000 kronor. Det är helt förfärligt det som sker i Ukraina, säger Jan Därnemyr.

Hjälpen till just Gammalsvenskby administreras via föreningen Svenskbyborna med säte på Gotland. De har nu skickat ett gåvobevis till Lions Club Nossebro med ett tack för hjälpen.

– Vi känner ett starkt stöd från privatpersoner, föreningar och utrikesdepartementet. Det är oerhört viktigt för byborna att de vet att det finns ett stöd utifrån. Det gör att de håller uppe hoppet, säger Sofia Hoas, ordförande i Svenskbyborna.

Föreningen Svenskbyborna bildades 1954 och var då en samling för de svenskbybor som kom till

Sverige från Gammalsvenskby 1929. Bland dem fanns Sofia Hoas farmor och farfar.

– När den fullskaliga invasionen startade för tre år sedan startade vi ett omfattande nödhjälpsarbete och har fått ner flera miljoner kronor för att underlätta livet för byborna, säger Sofia Hoas.

Kommunhuset i Gammalsvenskby totalförstördes av en rysk flygattack i slutet av november 2023.
Foto: Föreningen Svenskbyborna

För det har man köpt in ambulanser, brandbilar, medicin, elverk och 700 ton träbriketter för att klara de kalla vintrarna.

Byn ligger på norra sidan av floden Dnepr, nära Krim. Ryssland ockuperade byn 2022 och har efter det terrorbombat byn under två års tid.

– Sedan de drog sig tillbaka har de manglat ner byn med först artilleri och sedan med bombningar med flyg och drönare, så det är i princip bara en grushög kvar, säger Sofia Hoas.

Förödelse efter Rysslands terrorbombning i juli 2023.
Foto: Föreningen Svenskbyborna

Hon bedömer att det idag bor ett 30-tal personer kvar i byn av en tidigare befolkning på 2 300. I närområdet bor ytterligare 900 personer och hjälpen går även till dem.

– Läget är tufft just nu. Jag pratade med en vän som är kvar nere i Gammalsvenskby som sa att ”jag föredrog när vi hade en idiot att kämpa emot, nu är det två”. Men vi har en plan på att återuppbygga byn och måste tro att det ska gå bra.

Tage Brolin har ett stort engagemang för Ukraina och har besökt både landet och Gammelsvenskby många gånger.

Foto: Victoria Svärd Karlsson

Tage Brolin från Främmestad har besökt Ukraina och Gammalsvenskby åtskilliga gånger. Hans engagemang har också blivit Lions Club Nossebros engagemang. Tage berättar att han redan som barn hörde talas om att det fanns svenska ättlingar långt nere i Ukraina och bestämde sig redan då för att han någon gång skulle åka dit.

– Jag har varit där många gånger. Jag var där samtidigt som svenske kungen och drottningen besökte byn och träffade dem då. En av tanterna där tyckte att det var konstigt att kungen såg så vanlig ut och inte hade någon krona på huvudet, säger Tage Brolin och ler åt minnet.

Nu oroas han över vad som ska hända.

– Jag är verkligen orolig och mår dåligt av tanken på vad Putin och Trump ska hitta på. Det är så förfärligt att jag knappt vågar tänka på det, säger Tage Brolin.

By med medeltida anor

Gammalsvenskby har en lång historia. Den börjar redan på 1200-talet då svenskar bosatte sig på den estniska ön Dagö. Nära 1000 av dem förflyttades 1781 av ryssarna ner till Ukraina, omkring hälften av dem dog under vandringen. Året efter grundade de överlevande byn. 1929 lät Sovjetunionen drygt 900 av dem utvandra till Sverige. Många av dem hamnade på Gotland.

Källa: svenskbyborna.se